Draft Release Version

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

प्रथम काण्डे, सप्तमः प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated August 31, 2021

- 1. This replaces the earlier version 0.1 dated April 30, 2020.
- 2. This version has been updated with the errors found and reported till August 15, 2021.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st Version Number 0.0 dated 30th June 2018 2nd Version Number 0.1 dated 31st Apl 2020

Table of Contents

1	कृ	ष्ण य	जुर्वेदीय	य तैत्तिरी	य संहि	ता व्र	हम पाठः	*****	*****	******	4
	1.7	प्रथम	काण्ड	डे सप्तम	ाः प्रश्न	: –	याजमान	ं ब्राह्म ण	<u>.</u>	•••••	4
			===	====			=====	====	====		

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 1.7)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

1.7 <u>प्रथम काण्डे सप्तमः प्रञ्नः – याजमान ब्राह्मणं</u> T.S.1.7.1.1 - Kramam

पाकयज्ञं वै। पाकयज्ञमिति पाक – यज्ञम्। वा अनु। अन्वाहिताग्नेः । आहिताग्नेः पश्चवः । आहिताग्नेरित्याहित-अग्नेः । पशव उप । उप तिष्ठन्ते । तिष्ठन्त इडा । इडा खलु । खलु वै । वै पाकयज्ञः । पाकयज्ञः सा । पाकयज्ञ इति पाक – यज्ञः । सैषा । एषाऽन्तरा । अन्तरा प्रयाजान्याजान् । प्रयाजान्याजान्. यजमानस्य । प्रयाजानूयाजानिति प्रयाज – अनूयाजान् । यजमानस्य लोके । लोकेऽवहिता । अवहिता ताम् । अवहितेत्यव – हिता । तामाहियमाणाम् । आहियमाणामभि । आहियमाणामित्या – हियमाणाम् । अभि मन्त्रयेत । मन्त्रयेत सुरूपवर्.षवर्णे । सुरूपवर्.षवर्ण आ । सुरूपवर्.षवर्ण इति सुरूप – वर्.षवर्णे । एहि । इहीति ।

इति पशवः । पशवो वै । वा इडा । इडा पशून् । पशूनेव । एवोप । उप ह्रयते । ह्रयते यज्ञम् । यज्ञं वै । वै देवाः । देवा अदुह्रन् । अदुह्नन्. यज्ञः । यज्ञो ऽसुरान् । असुराज् अदुहृत् । अदुहृत् ते । तेऽसुराः । असुरा यज्ञदुग्धाः । यज्ञदुग्धाः परा । यज्ञदुग्धा इति यज्ञ – दुग्धाः । पराऽभवन्न् । अभवन्. यः । यो वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य दोहम् । दोहं विद्वान् । विद्वान्. यजते । 1 (50/58)

T.S.1.7.1.2 - Kramam

यज्तेऽपि । अप्यन्यम् । अन्यं यजमानम् । यजमानम् दुहे । दुहे सा । सा में । मे सत्या । सत्याऽऽशीः । आशीरस्य । आशीरित्यां – शीः । अस्य यज्ञस्य । यज्ञस्य भूयात् । भूयादिति । इत्याह । आहैषः । एष वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य दोहः । दोहस्तेन । तेनैव । एवैनम् । एनम् दुहे । दुहे प्रता । प्रता वै । वै गौः । गौर् दुहे । दुहे प्रता । प्रतेडा । इडा यजमानाय । यजमानाय दुहे । दुह एते । एते वै । वा इडायै। इडायै स्तनाः। स्तना इडा। इडोपहूता। उपहूर्तेति। उपहूतेत्युप – हूता । इति वायुः । वायुर् वथ्सः । वथ्सो यर्.हि । यर्.हि होता । होतेडाम् । इडामुपह्वयेत । उपह्वयेत तर्.हि ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 1.7)

उपह्वयेतेत्युप – ह्वयेत । तर्.हि यजमानः । यजमानो होतारम् । होतारमीक्षमाणः । ईक्षमाणो वायुम् । वायुम् मनसा । मनसा ध्यायेत् । ध्यायेन् मात्रे । 2 (50/53) T.S.1.7.1.3 - Kramam मात्रे वथ्सम् । वथ्समुपावसृजति । उपावसृजति सर्वेण । उपावसृजतीत्युप – अवसृजति । सर्वेण वै । वै यज्ञेन । यज्ञेन देवाः । देवाः सुवर्गम् । सुवर्गं लोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् ।

लोकमायत्र् । आयन् पाकयज्ञेनं । पाकयज्ञेन मनुः । पाकयज्ञेनेति पाक – यज्ञेन । मनुरश्राम्यत् । अश्राम्यथ् सा । सेडा । इडा मनुम् । मनुमुपावर्तत । उपावर्तत ताम् । उपावर्ततेत्युप – आवर्तत । ताम् देवासुराः । देवासुरा वि । देवासुरा इति देव – असुराः ।

व्यह्नयन्त । अह्नयन्त प्रतीचीम् । प्रतीचीम् देवाः । देवाः पराचीम् । पराचीमस्राः । अस्राः सा । सा देवान् । देवानुपावर्तत । उपावर्तत पश्चावः । उपावर्ततेत्युप – आवर्तत । पश्चावो वै । वै तत् ।

तद् देवान् । देवानवृणत । अवृणत पशवः । पशवो उस्रान् ।

असुरानजहुः । अजहुर् यम् । यम् कामयेत । कामयेतापशुः । अपशुः स्यात् । स्यादिति । इति पराचीम् । पराचीम् तस्य । तस्येडाम् । इडामुपं । उपं ह्वयेत । ह्वयेतापशुः । अपशुरेव । एव भवति । भवति यम् । यम् कामयेत । 3 (50/56) T.S.1.7.1.4 - Kramam कामयेत पशुमान् । पशुमान्थ् स्यात् । पशुमानिति पशु – मान् । स्यादिति । इति प्रतीचीम् । प्रतीचीम् तस्य । तस्येडाम् । इडामुप । उप ह्वयेत । ह्वयेत पशुमान् । पशुमानेव । पशुमानिति पशु – मान् । एव भवति । भवति ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति सः । स तु । त्वै । वा इडाम् । इडामुपं । उपं ह्वयेत । ह्वयेत यः । य इडाम् । इडामुपहूयं । उपहूयात्मानम् । उपहूयेत्युप – हूय । आत्मानमिडायाम् । इडायामुपह्नयेत । उपह्नयेतेति । उपह्नयेतेत्युप – ह्नयेत । इति सा । सा नः । नः प्रिया । प्रिया सुप्रतूर्तिः । सुप्रतूर्तिर् मघोनीं । सुप्रतूर्तिरिति सु – प्रतूर्तिः । मघोनीति । इत्याह । आहेडाम् । इडामेव । एवोपहूर्य । उपहूरात्मानम् । उपहूर्यत्युप – हूर्य ।

आत्मानमिडायाम् । इडायामुपं । उपं ह्वयते । ह्वयते व्यस्तम् । व्यस्तमिव। व्यस्तमिति वि – अस्तम्। इव वै। वा एतत्। एतद् यज्ञस्य । यज्ञस्य यत् । यदिङा । इडा सामि । सामि प्राञ्जन्ति । प्राञ्जन्ति सामि । प्राञ्जन्तीति प्र – अञ्जन्ति । 4 (50/59) T.S.1.7.1.5 - Kramam सामि मार्जयन्ते । मार्जयन्त एतत् । एतत् प्रति । प्रति वै । वा असुराणाम् । असुराणां "यज्ञः । यज्ञो वि । व्यच्छिद्यत । अच्छिद्यत ब्रह्मणा । ब्रह्मणा देवाः । देवाः सम् । समदधुः । अदधुर् बृहस्पतिः । बृहस्पति स्तनुताम् । तनुतामिमम् । इमम् नः । न इति । इत्याह । आह ब्रह्म । ब्रह्म वै । वै देवानाम् । देवानाम् बृहस्पतिः । बृहस्पतिर् ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एव यज्ञम् । यज्ञ ं सम् । सम् दधाति । दधाति विच्छिन्नम् । विच्छिन्नं यज्ञम् । विच्छिन्नमिति वि - छिन्नम् । यज्ञ ए सम् । सिममम् । इमम् दथातु । दथात्विति । इत्याह । आह सन्तत्यै । सन्तत्यै विश्वे । सन्तत्या इति सम्–तत्यै । विश्वे देवाः । देवा इह । इह मादयन्ताम् । मादयन्तामिति । इत्याह । आह सन्तत्यं । सन्तत्यैव । सन्तत्येति सं – तत्यं । एव यज्ञम् ।

यज्ञम् देवेभ्यः । देवेभ्योऽनु । अनु दिशति । दिशति याम् । यां वै । वै यज्ञे । 5 (50/53)

T.S.1.7.1.6 - Kramam

यज्ञे दक्षिणाम् । दक्षिणाम् ददाति । ददाति ताम् । तामस्य । अस्य पशवः । पशवोऽनुं । अनु सम् । सम् क्रामन्ति । क्रामन्ति सः । स एषः । एष ईजानः । ईजानोऽपशुः । अपशुर् भावुकः । भावुको यजमानेन । यजमानेन खलुं । खलु वै । वै तत् । तत् कार्यम् । कार्यमिति । इत्याहुः । आहुर् यथा । यथा देवन्ना । देवत्रा दत्तम् । देवत्रेति देव – त्रा । दत्तम् कुर्वीत । कुर्वीतात्मन् । आत्मन् पशून् । पशून् रमयेत । रमयेतेति । इति ब्रद्ध्न । ब्रद्ध्न पिन्वस्व । पिन्वस्वेति । इत्याह । आह यज्ञः । यज्ञो वै । वै ब्रद्ध्नः । ब्रद्ध्नो यज्ञम् । यज्ञमेव । एव तत् । तन्महयति । महयत्यथो । अथो देवत्रा । अथो इत्यथो । देवत्रैव । देवत्रेति देव – त्रा। एव दत्तम्। दत्तम् कुरुते। कुरुत आत्मन्। आत्मन् पशून् । पशून् रमयते । रमयते ददतः । ददतो मे ( ) । मे मा ।

मा क्षायि । क्षायीति । इत्याह । आहाक्षितिम् । अक्षितिमेव । एवोप । उपैति । एति कुर्वतः । कुर्वतो मे । मे मा । मोप । उप दसत् । दसदिति । इत्याह । आह भूमानम् । भूमानमेव । एवोप । उपैति । एतीत्येति ॥ ६ (६९/७२) (विद्वान् ध्यायेद् भवति यं प्राञ्चिति । यां वै म एकान्न विस्वतिश्व) (४१)

T.S.1.7.2.1 - Kramam

स्र अवा ह । स अवा इति सम् - श्रवाः । ह सौवर्चन्सः । सौवर्चन्सः स्तुमिञ्जम् । तुमिञ्जमौपोदितिम् । औपोदितिमुवाच । औपोदितिमत्यौप - उदितिम् । उवाच यत् । यथ् स्त्रिणाम् । स्त्रिणाण् होता । होताऽभूः । अभूः काम् । कामिडाम् । इडामुप । उपाह्वथाः । अह्वथा इति । इति ताम् । तामुप । उपाह्वे । अह्व इति । इति ह । होवाच । उवाच या । या प्राणेन । प्राणेन देवान् । प्राणेनेति प्र - अनेन । देवान् दाधार । दाधार व्यानेन । व्यानेन पितृन् । अपानेनेत्यप - अनेन । पितृनिति । इति छिनति । छिनति सा । सा न । न छिनती(3) । छिनती(3) इति । इति छिनति । छिनति । छिनतीति ।

इति ह । होवाच । उवाच शरीरम् । शरीरं वै । वा अस्यै । अस्यै तत् । तदुप । उपाह्वथाः । अह्वथा इति । इति ह । होवाच । उवाच गौः । गौर् वै । वा अस्यै । ७ (50/55)

T.S.1.7.2.2 - Kramam

अस्यै रारीरम् । रारीरम् गाम् । गां वाव । वाव तौ । तौ तत् । तत् परि । पर्यवदताम् । अवदतां ँया । या यज्ञे । यज्ञे दीयते । दीयते सा । सा प्राणेन । प्राणेन देवान् । प्राणेनेति प्र – अनेन । देवान् दाधार । दाधार यया । यया मनुष्याः । मनुष्या जीवन्ति । जीवन्ति सा। सा व्यानेन। व्यानेन मनुष्यान्। व्यानेनेति वि – अनेन । मनुष्यान्. याम् । याम् पितृभ्यः । पितृभ्यो धनन्ति । पितृभ्य इति पितृ-भ्यः । घनन्ति सा । साऽपानेन । अपानेन पितृन् । अपानेनेत्यप – अनेन । पितृन्. यः । य एवम् । एवं वैद । वेद पशुमान् । पशुमान् भवति । पशुमानिति पशु – मान् । भवत्यथं । अथ वै । वै ताम् । तामुप । उपाह्ने । अह्न इति । इति ह। होवाच। उवाच या। या प्रजाः। प्रजाः प्रभवन्तीः। प्रजा इति प्र – जाः । प्रभवन्तीः प्रति । प्रभवन्तीरिति प्र-भवन्तीः । प्रत्याभवति । आभवतीति । आभवतीत्या – भवति । इत्यन्नम् । अन्नं वै। वा अस्यै। अस्यै तत्। तदुप। ८ (50/5८) T.S.1.7.2.3 - Kramam उपाह्नथाः । अह्नथा इति । इति ह । होवाच । उवाचौषधयः । ओषधयो वै । वा अस्याः । अस्या अन्नम् । अन्नमोषधयः । ओषधयो वै । वै प्रजाः । प्रजाः प्रभवन्तीः । प्रजा इति प्र – जाः । प्रभवन्तीः प्रति । प्रभवन्तीरिति प्र – भवन्तीः । प्रत्या । आ भवन्ति । भवन्ति यः । य एवम् । एवं वैद । वेदान्नादः । अन्नादो भवति । अन्नाद इत्यन्न – अदः । भवत्यथं । अथ वै । वै ताम् । तामुपं । उपाह्ने । अह्न इति । इति ह । होवाच । उवाच या । या प्रजाः । प्रजाः पराभवन्तीः । प्रजा इति प्र – जाः । पराभवन्तीरनुगृह्णाते । पराभवन्तीरिति परा – भवन्तीः । अनुगृह्णाति प्रति । अनुगृह्णातीत्यनु – गृह्णाति । प्रत्याभवन्तीः । आभवन्तीर् गृह्णाति । आभवन्तीरित्या – भवन्तीः । गृह्णातीति । इति प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठां वै । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । वा अस्यै । अस्यै तत् । तदुप । उपाह्वथाः । अह्वथा इति । इति ह । होवाच । उवाचेयम् ।

इयं वै । वा अस्यै । अस्यै प्रतिष्ठा । प्रतिष्ठेयम् । प्रतिष्ठेति प्रति – स्था । 9 (50/59) T.S.1.7.2.4 - Kramam ह्यं वै। वै प्रजाः। प्रजाः पराभवन्तीः। प्रजा इति प्र – जाः। पराभवन्तीरनु । पराभवन्तीरिति परा – भवन्तीः । अनु गृह्णाति । गृह्णाति प्रति । प्रत्याभवन्तीः । आभवन्तीर् गृह्णाति । अभवन्तीरित्या – भवन्तीः । गृह्णाति यः । य एवम् । एवं वैद । वेद प्रति । प्रत्येव । एव तिष्ठति । तिष्ठत्यथं । अथ वै । वै ताम् । तामुप । उपाह्वे । अह्व इति । इति ह । होवाच । उवाच यस्यै । यस्यै निक्रमणे । निक्रमणे घृतम् । निक्रमण इति नि – क्रमणे । घृतम् प्रजाः । प्रजाः सञ्जीवन्तीः । प्रजा इति प्र – जाः । सञ्जीवन्तीः पिबन्ति । सञ्जीवन्तीरिति सम् – जीवन्तीः । पिबन्तीति । इति छिनति । छिनति सा । सा न । न छिनती(3) । छिनत्ती(3) इति । इति न । न छिनत्ति । छिनत्तीति । इति ह । होवाच । उवाच प्र । प्र तु । तु जनयति । जनयतीति । इत्येषः । एष वै । वा इडाम् । इडामुप । उपाह्वथाः । अह्वथा इति ( ) ।

इति ह। होवाच। उवाच वृष्टिः। वृष्टिर् वै। वा इडा। इडा वृष्ट्यै । वृष्ट्यै वै । वै निक्रमणे । निक्रमणे घृतम् । निक्रमण इति नि – क्रमणे । घृतम् प्रजाः । प्रजाः सञ्जीवन्तीः । प्रजा इति प्र - जाः । सञ्जीवन्तीः पिबन्ति । सञ्जीवन्तीरिति सम् – जीवन्तीः । पिबन्ति यः । य एवम् । एवं वैदं । वेद प्र । प्रैव । एव जायते । जायते उन्नादः । अन्नादो भवति । अन्नाद इत्यन्न – अदः । भवतीति भवति ॥ 10 (70/80) (गौर्वा – अस्यै – तत् – प्रतिष्ठा – ऽह्वथा – इति – वि ्शतिश्व) (A2) T.S.1.7.3.1 - Kramam परोक्षं वै । परोक्षमिति परः – अक्षम् । वा अन्ये । अन्ये देवाः । ्। । । । । । विकास प्रत्यक्षम् । प्रत्यक्षमन्ये । प्रत्यक्षमिति प्रति – अक्षम् । अन्ये यत् । यद् यजते । यजते ये । य एव । एव देवाः । देवाः परोक्षम् । परोक्षमिज्यन्ते । परोक्षमिति परः – अक्षम् । इज्यन्ते तान् । तानेव । एव तत् । तद् यजित । यजित यत् । यदन्वाहार्यम् । अन्वाहार्यमाहरित ।

अन्वाहार्यमित्यनु – आहार्यम् । आहरत्येते । आहरतीत्या – हरति । एते वै। वै देवाः। देवाः प्रत्यक्षम्। प्रत्यक्षं यत्। प्रत्यक्षमिति प्रति – अक्षम् । यद् ब्राह्मणाः । ब्राह्मणास्तान् । तानेव । एव तेन । तेन प्रीणाति । प्रीणात्यथो । अथो दक्षिणा । अथो इत्यथो । दक्षिणैव । एवास्य । अस्यैषा । एषाऽथो । अथो यज्ञस्य । अथो इत्यर्थो । यज्ञस्यैव । एव छिद्रम् । छिद्रमपि । अपि दधाति । दधाति यत् । यद् वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य क्रूरम् । क्रूरं यत् । यद् विलिष्टम् । विलिष्टम् तत् । विलिष्टमिति वि – लिष्टम् । तदन्वाहार्येण । अन्वाहार्येणान्वाहरति । अन्वाहार्येणेत्यनु — आहार्येण । 11 (50/60) T.S.1.7.3.2 - Kramam अन्वाहरति तत् । अन्वाहरतीत्यनु – आहरति । तदन्वाहार्यस्य । अन्वाहार्यस्यान्वाहार्यत्वम् । अन्वाहार्यस्येत्यनु – आहार्यस्य । अन्वाहार्यत्वम् देवदूताः । अन्वाहार्यत्वमित्यन्वाहार्य – त्वम् । देवदूता वै । देवदूता इति देव – दूताः । वा एते । एते यत् । यदृत्विजः । ऋत्विजो यत् । यदन्वाहार्यम् । अन्वाहार्यमाहरति ।

—— । ॥ । अन्वाहार्यमित्यनु – आहार्यम् । आहरति देवदूतान् । आहरतीत्या – हरति । देवद्रतानेव । देवद्रतानिति देव – दूतान् । एव प्रीणाति । प्रीणाति प्रजापतिः । प्रजापतिर् देवेभ्यः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । देवेभ्यो यज्ञान् । यज्ञान् व्यादिशत् । व्यादिशथ् सः । व्यादिशदिति वि – आदिशत् । स रिरिचानः । रिरिचानोऽमन्यत । अमन्यत सः । स एतम् । एतमन्वाहार्यम् । अन्वाहार्यमभक्तम् । अन्वाहार्यमित्यनु–आहार्यम् । अभक्तमपश्यत् । अपञ्यत् तम् । तमात्मन्न् । आत्मन्नधत्त । अधत्त सः । स वै । वा एषः । एष प्रांजापत्यः । प्राजापत्यो यत् । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । यदन्वाहार्यः । अन्वाहार्यो यस्य । अन्वाहार्य इत्यनु – आहार्यः । यस्यैवम् । एवं विदुषः । विदुषो उन्वाहार्यः । अन्वाहार्य आहियते । अन्वाहार्य इत्यनु – आहार्यः । आहियते साक्षात् । आहियत इत्या – हियते । साक्षादेव । साक्षादिति स – अक्षात्। एव प्रजापतिम्। प्रजापतिमृद्ध्नोति। प्रजापतिमिति प्रजा - पतिम् । ऋद्ध्नोत्यपरिमितः । अपरितमितो निरुप्यः ।

अपरिमित इत्यपरि – मितः । निरुप्यो ऽपरिमितः । निरुप्य इति निः-उप्यः । अपरिमितः प्रजापतिः । अपरिमित इत्यपरि – मितः । प्रजापतिः प्रजापतेः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजापतेराप्त्यै । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । 12 (50/71) T.S.1.7.3.3 - Kramam आप्त्यै देवाः । देवा वै । वै यत् । यद् यज्ञे । यज्ञेऽकुर्वत । अकुर्वत तत् । तदसुराः । असुरा अकुर्वत । अकुर्वत ते । ते देवाः । देवा एतम् । एतम् प्राजापत्यम् । प्राजापत्यमन्वाहार्यम् । प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । अन्वाहार्यमपञ्यन्न् । अन्वाहार्यमित्यनु – आहार्यम् । अपञ्यन् तम् । तमन्वाहरन्त । अन्वाहरन्त ततः । अन्वाहरन्तेत्यनु – आहरन्त । ततो देवाः । देवा अभवत् । अभवन् परा । परा ऽसुराः । असुरा यस्य । यस्यैवम् । एवं विदुषः । विदुषो उन्वाहार्यः । अन्वाहार्य आहियते । अन्वाहार्य इत्यनु – आहार्यः । आह्रियते भवति । आह्रियत इत्या – ह्रियते । भवत्यात्मना । आत्मना परा । पराऽस्य । अस्य भ्रातृव्यः । भातृत्यो भवति । भवति यज्ञेन । यज्ञेन वै । वा इष्टी । इष्टी पक्वेन ।

```
पक्वेन पूर्ती । पूर्ती यस्य । यस्यैवम् । एवं वैदुषः ।
विदुषो उन्वाहार्यः । अन्वाहार्य आह्रियते । अन्वाहार्य
इत्येनु – आहार्यः । आह्रियते सः । आह्रियत इत्या – ह्रियते ।
स तु । त्वेव । एवेष्टापूर्ती । इष्टापूर्ती प्रजापतेः ।
इष्टापूर्तीतीष्ट - पूर्ती । प्रजापतेर् भागः ।
प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । भागोऽसि । असीति । 13 (50/59)
T.S.1.7.3.4 - Kramam
इत्याह । आह प्रजापतिम् । प्रजापतिमेव । प्रजापतिमिति
प्रजा - पतिम् । एव भागधेयेन । भागधेयेन सम् । भागधेयेनेति
भाग-धेयेन । समर्ब्धयति । अर्ब्धयत्यूर्जस्वान् । ऊर्जस्वान् पयस्वान् ।
पयस्वानिति । इत्याह । आहोर्जम् । ऊर्जमेव । एवास्मिन्न् ।
अस्मिन् पयः । पयो दधाति । दधाति प्राणापानौ । प्राणापानौ मे ।
प्राणापानाविति प्राण – अपानौ । मे पाहि । पाहि समानव्यानौ ।
समानव्यानौ में । समानव्यानाविति समान – व्यानौ । मे पाहि ।
पाहीति । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव ।
आशिषमित्या – शिषम् । एवैताम् । एतामा । आ शास्ते ।
```

शास्तेऽक्षितः । अक्षितोऽसि । अस्यक्षित्यै । अक्षित्यै त्वा । त्वा मा । मा में । मे क्षेष्ठाः । क्षेष्ठा अमुत्रं । अमुत्रामुष्मिन् । अमुष्मिन् ँलोके । लोक इति । इत्याह । आह क्षीयते । क्षीयते वै । वा अमुष्मिन्न् । अमुष्मिन् ँलोके । लोकेऽन्नम् । अन्नमितःप्रदानम् । इतःप्रदानङ् हि । इतःप्रदानमितीतः – प्रदानम् । ह्यमुष्मिन्न् । अमुष्मिन् लोके ()। लोके प्रजाः । प्रजा उपजीवन्ति । प्रजा इति प्र – जाः । उपजीवन्ति यत् । उपजीवन्तीत्युप – जीवन्ति । यदेवम् । एवमभिमृश्तति । अभिमृशत्यक्षितिम् । अभिमृशतीत्यभि – मृशति । अक्षितिमेव । एवैनत् । एनद् गमयति । गमयति न । नास्य । अस्यामुष्मिन् । अमुष्मिन् लोके । लोकेऽन्नम् । अन्नम् क्षीयते । क्षीयत इति क्षीयते ॥ 14 (65/74) (अन्वाहार्येण-प्रजापते-रसि-ह्यम्ष्मिन ँलोके-पञ्चदश च) (A3) T.S.1.7.4.1 - Kramam बर्.हिषो ऽहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया प्रजावान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । प्रजावान् भ्रयासम् । प्रजावानिति प्रजा-वान् । भूयासमिति । इत्याह । आह बर् हिषा । बर् हिषा वै ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 1.7)

वै प्रजापतिः । प्रजापतिः प्रजाः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजा असृजत । प्रजा इति प्र – जाः । असृजत तेन । तेनैव । एव प्रजाः । प्रजाः सृजते । प्रजा इति प्र-जाः । सृजते नराश्र एसस्य । नराशर्सस्याहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया पशुमान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । पशुमान् भूयासम् । पशुमानिति पशु-मान् । भूयासमिति । इत्याह । आह नराशर्सेन । नराश्संन वै । वै प्रजापतिः । प्रजापतिः पशून् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । पशूनसृजत । असृजत तेन । तेनैव । एव पशून् । पशून्थ् सृजते । सृजतेऽग्नेः । अग्ने स्विष्टकृतः । स्विष्टकृतोऽहम् । स्विष्टकृत इति स्विष्ट – कृतः । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया ऽऽयुष्मान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । आयुष्मान्. यज्ञेन । यज्ञेन प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठाम् गमेयम् । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । गमेयमिति । इत्याह । आहायुः । आयुरेव । एवात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्ते प्रति । प्रति यज्ञेन । यज्ञेन तिष्ठति ।

तिष्ठति दर्.रापूर्णमासयोः । दर्.रापूर्णमासयोर् वै । दर्.ञ्पूर्णमासयोरितं दर्.श – पूर्णमासयोः । 15 (50/62) T.S.1.7.4.2 - Kramam वै देवाः । देवा उज्जितिम् । उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत्–जितिम् । अनूत् । उदजयन् । अजयन् दर्.शपूर्णमासाभ्याम् । दर्.शपूर्णमासाभ्यामसुरान् । दर्.शपूर्णमासाभ्यामिति दर्.श – पूर्णमासाभ्याम् । असुरानपं । अपानुदन्त । अनुदन्ताग्नेः । अग्नेरहम् । अहमुर्ज्जितिम् । उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत्-जितिम् । अनूत् । उज्जेषम् । जेषमिति । इत्याह । आह दर्.शपूर्णमासयोः । दर्.शपूर्णमासयोरेव । दर्.शपूर्णमासयोरिति दर्.श – पूर्णमासयोः । एव देवतानाम् । देवतानां यजमानः । यजमान उज्जितिम् । उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत् – जितिम् । अनूत् । उज्जयित । जयति दर्.शपूर्णमासाभ्याम् । दर्.शपूर्णमासाभ्याम् भ्रातृव्यान् । दर्.शपूर्णमासाभ्यामिति दर्.श – पूर्णमासाभ्याम् । भ्रातृव्यानपं । अप नुदते । नुदते वाजवतीभ्याम् । वाजवतीभ्यां वि । वाजवतीभ्यामिति वाज - वतीभ्याम् । व्यूहति । ऊहत्यन्नम् ।

——— । ॥ । । । । अन्नं ँवै । वै वाजः । वाजोऽन्नम् । अन्नमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे द्वाभ्याम् । द्वाभ्याम् प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै यः । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । यो वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य द्वौ । द्वौ दोहौ । दोहौ विद्वान् । विद्वान्. यजते । यजत उभयतः । उभयतं एव । 16 (50/58) T.S.1.7.4.3 - Kramam एव युज्ञम् । यज्ञम् दुहे । दुहे पुरस्तात् । पुरस्ताच्य । चोपरिष्टात् । उपरिष्टाच्च । चैषः । एष वै । वा अन्यः । अन्यो यज्ञस्य । यज्ञस्य दोहः । दोह इडायाम् । इडायामन्यः । अन्यो यर्.हि । यर्.हि होता । होता यजमानस्य । यजमानस्य नाम । नाम गृह्णीयात् । गृह्णीयात् तर्.हि । तर्.हि ब्रूयात् । ब्रूयादा । एमाः । इमा अग्मन्न् । अग्मन्नाशिषः । आशिषो दोहकामाः । आशिष इत्या – शिषः । दोहकामा इति । दोहकामा इति दोह – कामाः । इति स⊌स्तुताः । स७स्तुता एव । स७स्तुता इति सं – स्तुताः । एव देवताः । देवता दुहे । दुहेऽथी । अथी उभयतः । अथो इत्यथी । उभयत एव । एव यज्ञम् । यज्ञम् दुहे । दुहे पुरस्तात् । पुरस्ताच्च । चोपरिष्टात् । उपरिष्टाच्च । च रोहितेन । रोहितेन त्वा । त्वाऽग्निः । अग्निर् देवताम् ।

देवताम् गमयतु । गमयत्विति । इत्याह । आहैते । एते वै । वै देवाश्वाः । देवाश्वा यजमानः । देवाश्वा इति देव – अश्वाः । 17 (50/55) T.S.1.7.4.4 - Kramam यजमानः प्रस्तरः । प्रस्तरो यत् । प्रस्तर इति प्र – स्तरः । यदेतैः । एतैः प्रस्तरम् । प्रस्तरम् प्रहरति । प्रस्तरमिति प्र – स्तरम् । प्रहरति देवाश्वैः । प्रहरतीति प्र – हरति । देवाश्वैरेव । देवाश्वीरिति देव - अश्वैः । एव यजमानम् । यजमान ए सुवर्गम् । सुवर्गं ँलोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् गमयति । गमयति वि । वि तें । ते मुञ्चामि । मुञ्चामि रशनाः । रशना वि । वि रश्मीन् । रञ्मीनिति । इत्याह । आहैषः । एष वै । वा अग्नेः । अग्नेर् विमोकः । विमोकस्तेनं । विमोक इति वि – मोकः । तेनैव । एवैनम् । एनं ँवि । वि मुञ्चति । मुञ्चति विष्णोः । विष्णोः शम्ँयोः । राम्ँयोरहम् । राम्ँयोरिति रां – योः । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया यज्ञेन । देवयज्ययेति देव – यज्यया । यज्ञेन प्रतिष्ठाम् ।

प्रतिष्ठाम् गमेयम् । प्रतिष्ठामितिं प्रति – स्थाम् । गमेयमिति । इत्याह । आह यज्ञः । यज्ञो वै । वै विष्णुः । विष्णुर् यज्ञे । यज्ञ एव । एवान्ततः । अन्ततः प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति सोमस्य । सोमस्या हम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया सुरेताः । देवयज्ययेति देव-यज्यया । सुरेता रेतः । सुरेता इति सु – रेताः । 18 (50/61) रेतों धिषीय । धिषीयेति । इत्याह । आह सोमः । सोमो वै । वै रेतोधाः । रेतोधास्तेनं । रेतोधा इति रेतः – धाः । तेनैव । एव रेतः । रेत आत्मन् । आत्मन् धत्ते । धत्ते त्वष्टुः । त्वष्टुरहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया पशूनाम् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । पशूना एं रूपम् । रूपम् पुषेयम् । पुषेयमिति । इत्याह । आह त्वष्टा । त्वष्टा वै । वै पशूनाम् । पशूनाम् मिथुनानाम् । मिथुनानाण् रूपकृत् । रूपकृत् तेन । रूपकृदिति रूप – कृत् । तेनैव । एव पंशूनाम् । पशूना एं रूपम् । रूपमात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्ते देवानाम् । देवानाम् पत्नीः । पत्नीरग्निः । अग्निर् गृहपतिः । गृहपतिर् यज्ञस्य । गृहपतिरिति गृह – पतिः । यज्ञस्य मिथुनम् । मिथुनम् तयोः ।

मिथुनेन प्र। 19 (50/56)

T.S.1.7.4.6 - Kramam

मिथुनेन । मिथुनेन प्र । प्र जायते । जायते वेदः । वेदोऽसि । असि वित्तिः । वित्तिरसि । असि विदेयं । विदेयेति । इत्याह । आह वेदेन । वेदेन वै । वै देवाः । देवा असुराणाम् । असुराणां वित्तम् । वित्तं वैद्यम् । वेद्यमविन्दन्त । अविन्दन्त तत् । तद् वेदस्य । वेदस्य वेदत्वम् । वेदत्वं ँयद्यत् । वेदत्वमिति वेद-त्वम् । यद्यद् भ्रातृव्यस्य । यद्यदिति यत्-यत् । भ्रातृव्यस्याभिद्ध्यायेत् । अभिद्ध्यायेत् तस्य । अभिद्ध्यायेदित्यभि – ध्यायेत् । तस्य नाम । नाम गृह्णीयात् । गृह्णीयात् तत् । तदेव । एवास्य । अस्य सर्वम् । सर्वं वृङ्ते । वृङ्ते घृतवन्तम् । घृतवन्तम् कुलायिनम् । घृतवन्तमिति घृत – वन्तम् ।

```
ा ॥ । ॥
कुलायिन एं रायः । रायस्पोषम् । पोष एं सहस्रिणम् ।
सहस्रिणं वैदः । वेदो ददातु । ददातु वाजिनम् । वाजिनमिति ।
इत्याह । आह प्र । प्र सहस्रम् । सहस्रम् पशून् । पशूनाप्नोति ( ) ।
आप्नोत्या । आऽस्य । अस्य प्रजायाम् । प्रजायां वाजी । प्रजायामिति
प्र – जायाम् । वाजी जायते । जायते यः । य एवम् । एवं वैदं ।
वेदेति वेद ॥ 20 (58/63) (दर्. शपूर्णमासयो – रुभयतो – देवाश्वाः –
सुरेताः-प्रजापतिर्मिथुनेना-ऽऽप्नोत्य-ष्टौ च) (४४)
T.S.1.7.5.1 - Kramam
धुवां ँवै । वै रिच्यमानाम् । रिच्यमानां ँयज्ञः । यज्ञोऽनु ।
अनु रिच्यते । रिच्यते यज्ञम् । यज्ञं वजमानः । यजमानो यजमानम् ।
यजमानम् प्रजाः । प्रजा ध्रुवाम् । प्रजा इति प्र – जाः ।
ध्रुवामाप्यायमानाम् । आप्यायमानां यज्ञः ।
आप्यायमानामित्या – प्यायमानाम् । यज्ञोऽनु । अन्वा । आ प्यायते ।
प्यायते यज्ञम् । यज्ञं यजमानः । यजमानो यजमानम् । यजमानम्
प्रजाः । प्रजा आ । प्रजा इति प्र – जाः । आ प्यायताम् । प्यायताम्
धुवा । धुवा घृतेन । घृतेनेति । इत्याह । आह धुवाम् । धुवामेव ।
```

प्वा । आ प्याययति । प्याययति ताम् । तामाप्यायमानाम् ।

आप्यायमानां यज्ञः । आप्यायमानामित्या – प्यायमानाम् । यज्ञोऽनु ।

अन्वा । आ प्यायते । प्यायते यज्ञम् । यज्ञं यजमानः । यजमानो

यजमानम् । यजमानम् प्रजाः । प्रजाः प्रजापतेः । प्रजा इति

प्र – जाः । प्रजापतेर् विभान् । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः ।

विभान्नाम । विभानिति वि – भान् । नाम लोकः । लोकस्तस्मिन्न् ।

तस्मि लवा । त्वा द्धामि । द्धामि सह । सह यजमानेन ।

यजमानेनेति । इत्याह । 21 (50/57)

T.S.1.7.5.2 - Kramam

आहायम् । अयं वै । वै प्रजापतेः । प्रजापतेर् विभान् । प्रजापतेरिति
प्रजा – पतेः । विभान्नाम । विभानिति वि – भान् । नाम लोकः ।
लोकस्तस्मिन्न् । तस्मिन्नेव । एवैनम् । एनम् द्धाति । द्धाति सह ।
सह यजमानेन । यजमानेन् रिच्यते । रिच्यत इव । इव वै ।
वा एतत् । एतद् यत् । यद् यजते । यजने यत् । यद् यजमानभागम् ।
यजमानभागम् प्राञ्ञाति । यजमानभागमिति यजमान – भागम् ।
प्राञ्जात्यात्मानम् । प्राञ्जातीति प्र – अञ्जाति । आत्मानमेव ।

एव प्रीणाति । प्रीणात्येतावान् । एतावान्. वै । वै यूज्ञः । यूज्ञो यावान् । यावान्. यजमानभागः । यजमानभागो यज्ञः । यजमानभाग इति यजमान – भागः । यज्ञो यजमानः । यजमानो यत् । यद् यजमानभागम् । यजमानभागम् प्राञ्ञाति । यजमानभागमिति यजमान – भागम् । प्राञ्ञाति यज्ञे । प्राञ्ञातीति प्र – अञ्ञाति । यज्ञ एव । एव यज्ञम् । यज्ञम् प्रति । प्रतिष्ठापयति । स्थापयत्येतत् । एतद् वै । वै सूयवसम् । सूयवस ए सोदकम् । सूयवसमिति सु – यवसम् । सोदकं ँयत् । सोदकमिति स – उदकम् । यद् बर्.हिः । बर्.हिश्च । चापः । आपश्च । चैतत् । एतद् यजमानस्य । 22 (50/59) T.S.1.7.5.3 - Kramam यजमानस्यायतनम् । आयतनं यत् । आयतनमित्या – यतनम् । यद् वेदिः । वेदिर् यत् । यत् पूर्णपात्रम् ॥ पूर्णपात्रमन्तर्वेदि । पूर्णपात्रमिति पूर्ण - पात्रम् । अन्तर्वेदि निनयति । अन्तर्वेदीत्यन्तः – वेदि । निनयति स्वे । निनयतीति नि – नयति । स्व एव । एवायतने । आयतने सूयवसम् । आयतन इत्या – यतने ।

सूयवस्य सोदकम् । सूयवस्मिति सु-यवसम् । सोदकम् कुरुते । सोदकमिति स – उदकम् । कुरुते सत् । सदसि । असि सत् । सन्में । मे भूयाः । भूया इति । इत्याह । आहापः । आपो वै । वै यज्ञः । यज्ञ आपः । आपो ऽमृतम् । अमृतं वज्ञम् । यज्ञमेव । एवामृतम् ॥ अमृतमात्मन् । आत्मन् धत्ते । धत्ते सर्वाणि । सर्वाणि वै। वै भूतानि। भूतानि वृतम्। वृतमुपयन्तम्। उपयन्तमनु । उपयन्तमित्युप – यन्तम् । अनूप । उप यन्ति । यन्ति प्राच्याम् । प्राच्याम् दिशि । दिशि देवाः । देवा ऋत्विजः । ऋत्विजो मार्जयन्ताम् । मार्जयन्तामिति । इत्याह । आहैषः । एष वै । वै दर्.शपूर्णमासयोः । दर्.शपूर्णमासयोरवभृथः । दर्.शपूर्णमासयोरिति दर्.श - पूर्णमासयोः । अवभृथो यानि । अवभृथ इत्यव – भृथः । 23 (50/60) T.S.1.7.5.4 - Kramam यान्येव । एवैनम् । एनम् भूतानि । भूतानि व्रतम् । व्रतमुपयन्तम् । उपयन्तमनूपयन्ति । उपयन्तमित्युप – यन्तम् । अनूपयन्ति तैः । अनूपयन्तीत्येनु – उपयन्ति । तैरेव । एव सह । सहावंभृथम् ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 1.7)

अवभृथमव । अवभृथमित्यव – भृथम् । अवैति । एति विष्णुमुखाः । विष्णुमुखा वै । विष्णुमुखा इति विष्णु – मुखाः । वै देवाः । देवा इछन्दोभिः । छन्दोभिरिमान् । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । इमान् ँलोकान् । लोकाननपजय्यम् । अनपजय्यमभि । अनपजय्यमित्यनप - जय्यम् । अभ्यजयन्न् । अजयन्. यत् । यद् विष्णुक्रमान् । विष्णुक्रमान् क्रमते । विष्णुक्रमानिति विष्णु-क्रमान् । क्रमते विष्णुः । विष्णुरेव । एव भूत्वा । भूत्वा यजमानः । यजमान इछन्दोभिः । छन्दोभिरिमान् । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । इमान् ँलोकान् । लोकाननपजय्यम् । अनपजय्यमभि । अनपजय्यमित्यनप – जय्यम् । अभि जयति । जयति विष्णोः । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । अस्यभिमातिहा । अभिमातिहेति । अभिमातिहेत्यभिमाति – हा । इत्याह । आह गायत्री । गायत्री वै । वै पृथिवी । पृथिवी त्रैष्टुभम् । त्रैष्टुभमन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् जागती । जागती द्यौः । द्यौरानुष्टुभीः । आनुष्टुभीर् दिशः ( ) । आनुष्टुभीरित्यानु – स्तुभीः । दिश रुछन्दोभिः । छन्दोभिरेव ।

छन्दोभिरिति छन्दः - भिः। एवेमान्। इमान् ँलोकान्। लोकान्. यथापूर्वम् । यथापूर्वमभि । यथापूर्वमिति यथा – पूर्वम् । अभि जयति । जयतीति जयति ॥ 24 (57/70) (यजमानेनेति-चै तद-वभृथो-दिशः-सप्त च) (A5) T.S.1.7.6.1 - Kramam अगन्म सुवः । सुवः सुवः । सुवरगन्म । अगन्मेति । इत्याह । आह सुवर्गम् । सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः-गम् । एव लोकम् । लोकमेति । एति सन्दृशः । सन्दृशस्ते । सन्दृश इति सम्–दृशः । ते मा। मा छिथ्सि। छिथ्सि यत्। यत् ते। ते तपः। तपस्तस्मै। तस्मै ते । ते मा । मा ऽऽ वृक्षि । आ वृक्षि । वृक्षीति । इत्याह । आह यथायजुः । यथायजुरेव । यथायजुरितिं यथा – यजुः । एवैतत् । एतथ् सुभूः । सुभूरिस । सुभूरिति सु – भूः । असि श्रेष्ठः । श्रेष्ठो रञ्मीनाम् । रञ्मीनामायुर्द्धाः । आयुर्द्धा असि । आयुर्द्धा इत्यायुः-धाः । अस्यायुः । आयुर् मे । मे धेहि । धेहीति । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव । आशिषमित्या – शिषम् । एवैताम् । एतामा । आ ज्ञास्ते । ज्ञास्ते प्र । प्र वै । वा एषः ।

एषोऽस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकाच्च्यवते । च्यवते यः । यो विष्णुक्रमान् । 25 (50/56)

T.S.1.7.6.2 - Kramam

विष्णुक्रमान् क्रमते । विष्णुक्रमानिति विष्णु – क्रमान् । क्रमते सुवर्गाय । सुवर्गाय हि । सुवर्गायेति सुवः – गाय । हि लोकाय । लोकायं विष्णुक्रमाः । विष्णुक्रमाः क्रम्यन्ते । विष्णुक्रमा इति विष्णु – क्रमाः । क्रम्यन्ते ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति सः । स तु । त्वै । वै विष्णुक्रमान् । विष्णुक्रमान् क्रमेत । विष्णुक्रमानिति विष्णु – क्रमान् । क्रमेत यः । य इमान् । इमान् ँलोकान् । लोकान् भातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्य सम्वैद्यं । सम्वद्य पुनः । सम्वद्येति सं – विद्यं। पुनरिमम्। इमं ँलोकम्। लोकम् प्रत्यवरोहेंत्। प्रत्यवरोहेदिति । प्रत्यवरोहेदिति प्रति – अवरोहेत् । इत्येषः । एष वै । वा अस्य । अस्य लोकस्य । लोकस्य प्रत्यवरोहः । प्रत्यवरोहो यत् । प्रत्यवरोह इति प्रति – अवरोहः । यदाहं । आहेदम् । इदमहम् । अहममुम् । अमुम् भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्यमाभ्यः ।

आभ्यो दिग्भ्यः । दिग्भ्योऽस्यै । दिग्भ्य इति दिक् – भ्यः । अस्यै दिवः । दिव इति । इतीमान् । इमानेव । एव लोकान् । लोकान् भातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्य सम् विद्य । सम् विद्य पुनः । सम् विद्येति सम् – विद्य । पुनिरिमम् । इमम् लोकम् । लोकम् प्रत्यवरोहति । पुत्यवरोहति सम् । प्रत्यवरोहती प्रति – अवरोहति । सम् ज्योतिषा । 26 (50/61)

T.S.1.7.6.3 - Kramam

 तस्माद् दक्षिणः । दक्षिणोऽर्न्धः । अर्न्धः आत्मनः । आत्मनो

वीर्यावत्तरः । वीर्यावत्तरोऽथो । वीर्यावत्तरः इति वीर्यावत् – तरः ।

अथो आदित्यस्य । अथो इत्यथो । आदित्यस्यैव । एवावृतम् ।

आवृतमनु । आवृतमित्या-वृतम् । अनु पर्यावर्तते । पर्यावर्तते सम् ।

पर्यावर्ततः इति परि – आवर्तते । समहम् । अहम् प्रजया ।

प्रजया सम् । प्रजयेति प्र – जया । सम् मया । मया प्रजा ।

प्रजेति । प्रजेति प्र – जा । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव ।

आशिषमित्या – शिषम् । 27 (50/63)

T.S.1.7.6.4 - Kramam

प्वैताम् । प्तामा । आ शास्ते । शास्ते सिमिद्धः । सिमिद्धो अग्ने ।
सिमिद्ध इति सम्-इद्धः । अग्ने मे । मे दीदिहि । दीदिहि समेद्धा ।
समेद्धा ते । समेद्धेति सम् – पद्धा । ते अग्ने । अग्ने दीद्यासम् ।
दीद्यासमिति । इत्याह । आह यथायजुः । यथायजुरेव ।
यथायजुरिति यथा-यजुः । प्वैतत् । पतद् वसुमान् । वसुमान्. यज्ञः ।
वसुमानिति वसु – मान् । यज्ञो वसीयान् । वसीयान् भूयासम् ।
भूयासमिति । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव ।

आशिषमित्या – शिषम् । एवैताम् । एतामा । आ शास्ते । शास्ते बहु । बहु वै । वै गार्.हंपत्यस्य । गार्.हंपत्यस्यान्ते । गार्.हंपत्यस्येति गार्.हं – पत्यस्य । अन्ते मिश्रम् । मिश्रमिव । इव चर्यते । चर्यत आग्निपावमानीभ्याम् । आग्निपावमानीभ्याम् गार्.हंपत्यम् । आग्निपावमानीभ्यामित्याग्नि – पावमानीभ्याम् । गार्.हपत्यमुप । गार्.हपत्यमिति गार्.ह – पत्यम् । उप तिष्ठते । तिष्ठते पुनाति । पुनात्येव । एवाग्निम् । अग्निम् पुनीते । पुनीत आत्मानम् । आत्मानम् द्वाभ्याम् । द्वाभ्याम् प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या अग्ने । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । अग्ने गृहपते । गृहपत इति । गृहपत इति गृह – पते । इत्याह । आह यथायजुः । 28 (50/60) T.S.1.7.6.5 - Kramam यथायजुरेव । यथायजुरिति यथा – यजुः । एवैतत् । एतच्छतम् । रात्र हिमाः । हिमा इति । इत्याह । आह रातम् । रातम् त्वा । त्वा हेमन्तान् । हेमन्तानिन्धिषीय । इन्धिषीयेति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आह पुत्रस्य । पुत्रस्य नाम । नाम गृह्णाति । गृह्णात्यन्नादम् । अन्नादमेव । अन्नादमित्यन्न – अदम् । एवैनम् । एनम् करोति ।

करोति ताम् । तामाशिषम् । आशिषमा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शासे तन्तवे । तन्तवे ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीमिति । इति ब्रूयात् । ब्रूयाद् यस्य । यस्य पुत्रः । पुत्रोऽजातः । अजातः स्यात् । स्यात् तंजस्वी । तेजस्व्येव । एवास्य । अस्य ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चसी पुत्रः । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी । पुत्रो जायते । जायते ताम् । तामाशिषम् । आशिष मा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शासेऽमुष्मै । अमुष्मै ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीमिति । इति ब्रूयात् । ब्रूयाद् यस्य । यस्य पुत्रः । पुत्रो जातः । 29 (50/55) T.S.1.7.6.6 - Kramam जातः स्यात् । स्यात् तेजः । तेजं एव । एवास्मिन् । अस्मिन् ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसम् दंधाति । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म-वर्चसम् । दधाति यः । यो वै । वै यज्ञम् । यज्ञम् प्रयुज्य । प्रयुज्य न । प्रयुज्येति प्र – युज्य । न विमुञ्चति । विमुञ्चत्यप्रतिष्ठानः । विमुञ्चतीति वि – मुञ्चति । अप्रतिष्ठानो वै । अप्रतिष्ठान इत्यप्रति – स्थानः । वै सः । स भवति । भवति कः । कस्त्वा । त्वा युनिक । युनिक सः । स त्वा । त्वा वि । वि मुञ्चतु ।

मुञ्चत्विति । इत्याह । आह प्रजापतिः । प्रजापतिर् वै । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै कः । कः प्रजापतिना । प्रजापतिनैव । प्रजापतिनेति प्रजा-पतिना । एवैनम् । एनं ँयुनिक्त । युनिक प्रजापतिना । प्रजापतिना वि । प्रजापतिनेति प्रजा – पतिना । वि मुञ्चति । मुञ्चति प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या ईश्वरम् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । ईश्वरं वै । वै व्रतम् । व्रतमविसृष्टम् । अविसृष्टम् प्रदहः । अविसृष्टमित्यवि – सृष्टम् । प्रदहोऽग्ने । प्रदह इति प्र – दहः । अग्ने व्रतपते । व्रतपते व्रतम् । व्रतपत इति व्रत - पते । व्रतमंचारिषम् । अचारिषमिति । इत्याह । आह व्रतम् । व्रतमेव । एव वि । 30 (50/61) T.S.1.7.6.7 - Kramam वि सृजते । सृजते शान्त्यै । शान्त्या अप्रदाहाय । अप्रदाहाय पराङ् । अप्रदाहायेत्यप्र – दाहाय । पराङ् वाव । वाव यज्ञः । यज्ञ एति । एति न। न नि। नि वर्तते। वर्तते पुनः। पुनर् यः। यो वै। वै यज्ञस्य । यज्ञस्य पुनरालम्भम् । पुनरालम्भं विद्वान् । पुनरालम्भमिति पुनः – आलम्भम् । विद्वान्. यजते । यजते तम् ।

तमभि । अभि नि । नि वर्तते । वर्तते यज्ञः । यज्ञो बभूव । बभूव सः । स आ । आ बभूव । बभूवेति । इत्याह । आहैषः । एष वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य पुनरालम्भः । पुनरालम्भस्तेन । पुनरालम्भ इति पुनः – आलम्भः । तेनैव । एवैनम् । एनम् पुनः । पुनरा । आ लभते । लभतेऽनवरुद्धाः । अनवरुद्धा वै । अनवरुद्धेत्यनव – रुद्धा । वा एतस्य । एतस्य विराट् । विराड् यः । विराडिति वि – राट् । य आहिताग्निः । आहिताग्निः सन् । आहिताग्निरित्याहित – अग्निः । सन्नसभः । असभः पश्चवः । पशवः खलु । खलु वै ( ) । वै ब्राह्मणस्य । ब्राह्मणस्य सभा । सभेष्ट्वा । इष्ट्वा प्राङ् । प्राङुत्क्रम्य । उत्क्रम्य ब्रूयात् । उत्क्रम्येत्युत् – क्रम्य । ब्रूयाद् गोमान् । गोमार् अग्ने । गोमानिति गो – मान् । अग्नेऽविमान् । अविमार् अश्वी । अविमानित्यवि – मान् । अश्वी यज्ञः । यज्ञ इति । इत्यव । अवं सभाम् । सभां ं रुन्धे । रुन्धे प्र । प्र सहस्रम् । सहस्रम् पशून् । पशूनाप्नोति । आप्नोत्या । आऽस्य । अस्य प्रजायाम् ।

प्रजायां वाजी । प्रजायामिति प्र – जायाम् । वाजी जायते । जायत इति जायते ॥ 31 (74/84) (यः-स-मासिषं-गृहपत-इत्याहा-ऽमुष्मै ज्योतिष्मतीमिति ब्रूयाद्-यस्य पुत्रो-व्रतमेव-खलु-वै-चतुर्वि ्शतिश्च) (A6) T.S.1.7.7.1 - Kramam देवं सवितः । सवितः प्र । प्र सुव । सुव यज्ञम् । यज्ञम् प्र । प्र सुव । सुव यज्ञपतिम् । यज्ञपतिम् भगाय । यज्ञपतिमिति यज्ञ – पतिम् । भगाय दिव्यः । दिव्यो गन्धर्वः । गन्धर्व इति गन्धर्वः ॥ केतपूः केतम् । केतपूरिति केत – पूः । केतम् नः । नः पुनातु । पुनातु वाचः । वाचस्पतिः । पतिर् वाचम् । वाचमद्य । अद्य स्वदाति । स्वदाति नः । न इति नः ॥ इन्द्रस्य वजः । वजोऽसि । असि वार्त्रघ्नः । वार्त्रघ्न स्त्वया । वार्त्रघ्न इति वार्त्र – घनः । त्वयाऽयम् । अयं वृत्रम् । वृत्रं वद्ध्यात् । वद्ध्यादिति वद्ध्यात् ॥ वाजस्य नु । नु प्रसवे । प्रस्वे मातरम् । प्रसव इति प्र – सवे । मातरम् महीम् । महीमदितिम् । अदितिम् नाम । नाम वचसा । वचसा करामहे । करामह इति करामहे ॥

```
यस्यामिदम् । इदं ँविश्वम् । विश्वम् भुवनम् । भुवनमाविवेश ।
आविवेश तस्याम् । आविवेशेत्या – विवेश । तस्याम् नः ।
नो देवः । देवः संविता । सविता धर्म । धर्म साविषत् । साविषदिति
साविषत् ॥ अफ्स्वन्तः । अफ्स्वित्यप् – सु । 32 (50/56)
T.S.1.7.7.2 - Kramam
अन्तरमृतम् । अमृतमफ्सु । अफ्सु भेषजम् । अफ्स्वत्यप् – सु ।
भेषजमपाम् । अपामुत । उत प्रशस्तिषु । प्रशस्तिष्वश्वाः ।
प्रशस्तिष्विति प्र – शस्तिषु । अश्वा भवथ । भवथ वाजिनः ।
वाजिन इति वाजिनः ॥ वायुर् वा । वा त्वा । त्वा मनुः । मनुर् वा ।
वा त्वा । त्वा गन्धर्वाः । गन्धर्वाः सप्तवि एशितः । सप्तवि एशिति
सप्त – विर्शतिः । ते अग्रे । अग्रे अश्वम् । अश्वमायुञ्जन्न् ।
आयुञ्जन् ते । ते अस्मिन् । अस्मिञ्जवम् । जवमा । आऽदंधुः ।
अदधुरित्यदधुः ॥ अपाम् नपात् । नपादाशुहेमन् । आशुहेमन्. यः ।
आशुहेमन्नित्यांशु – हेमन्न् । य ऊर्मिः । ऊर्मिः ककुद्मान् ।
ककुद्मान् प्रतूर्तिः । ककुद्मानिति ककुत् – मान् ।
प्रतूर्तिर् वाजसातमः । प्रतूर्तिरिति प्र – तूर्तिः । वाजसातमस्तेन ।
```

'वाजसातम इति वाज – सातमः । तेनायम् । अयं वाजम् । वाज् सेत्। सेदिति सेत्। विष्णोः क्रमः। क्रमोऽसि। असि विष्णोः। विष्णोः क्रान्तम् । क्रान्तमसि । असि विष्णोः । विष्णोर् विक्रान्तम् । विक्रान्तमसि । विक्रान्तमिति वि – क्रान्तम् । अस्यङ्कौ ( ) । अङ्कौ न्यङ्कौ । न्यङ्कावभितः । न्यङ्काविति नि – अङ्कौ । अभितो रथम् । रथं ँयौ । यौ ध्वान्तम् । ध्वान्तं ँवाताग्रम् । वाताग्रमन् । वाताग्रमिति वात – अग्रम् । अनु सञ्चरन्तौ । सञ्चरन्तौ दूरेहेतिः । सञ्चरन्ताविति सम् – चरन्तौ । दूरेहे तिरिन्द्रियावान् । दूरेहे तिरिति दूरे – हेतिः । इन्द्रियावान् पतत्री । इन्द्रियावानितींन्द्रिय – वान् । पतत्री ते । ते नः । नोऽग्नयः । अग्नयः पप्रयः । पप्रयः पारयन्तु । पारयन्त्वितं पारयन्तु ॥ 33 (65/77) (अपसु-न्यङ्कौ-पञ्चंदश च) (४७) T.S.1.7.8.1 - Kramam देवस्याहम् । अहर् संवितुः । सवितुः प्रसवे । प्रसवे बृहस्पतिना । प्रसव इति प्र – सवे । बृहस्पतिना वाजजिता । वाजजिता वाजम् । वाजजितेति वाज - जिता । वाजम् जेषम् । जेषम् देवस्य ।

देवस्याहम् । अहर् संवितुः । सवितुः प्रसवे । प्रसवे बृहस्पतिना । प्रसव इति प्र – सवे । बृहस्पतिना वाजजिता । वाजजिता वर्.षिष्ठम् । वाजजितेति वाज – जिता । वर्.षिष्ठम् नाकम् । नाकर्ः रुहेयम् । रुहेयमिन्द्राय। इन्द्राय वाचम्। वाचं वदत। वदतेन्द्रम्। इन्द्रं वाजम् । वाजम् जापयत । जापयतेन्द्रः । इन्द्रो वाजम् । वाजमजयित् । अजयदित्यजयित् ॥ अश्वाजनि वाजिनि । अश्वाजनीत्यश्च – अजिन । वाजिनि वाजेषु । वाजेषु वाजिनीवति । वाजिनीवत्यश्वान् । वाजिनीवतीति वाजिनी – वति । अश्वान्थ् समथ्स् । समथ्स् वाजय । समथ्स्वितं समत् – सु । वाजयेति वाजय ॥ अर्वोऽसि । असि सप्तिः । सप्तिरसि । असि वाजी । वाज्यंसि । असि वाजिनः । वाजिनो वाजम् । वाजम् धावत । धावत मरुताम् । मरुताम् प्रसवे । प्रसवे जयत । प्रसव इति प्र – सवे । जयत वि । वि योजना । योजना मिमीद्ध्वम् । मिमीद्ध्वमद्ध्वनः । अद्ध्वनः स्कभ्नीत । स्कभ्नीत काष्ठाम् । **34** (**50/58**)

T.S.1.7.8.2 - Kramam काष्ट्राम् गच्छत । गच्छत वाजेवाजे । वाजेवाजेऽवत । वाजेवाज इति वाजें – वाजे । अवत वाजिनः । वाजिनो नः । नो धनेषु । धनेषु विप्राः । विप्रा अमृताः । अमृता ऋतज्ञाः । ऋतज्ञा इत्यृत – ज्ञाः ॥ अस्य मद्ध्वः । मद्ध्वः पिबत । पिबत मादयद्ध्वम् । मादयद्ध्वम् तृप्ताः । तृप्ता यात । यात पथिभिः । पथिभिर् देवयानैः । पथिभिरिति पथि - भिः । देवयानैरिति देव - यानैः ॥ ते नः । नो अर्वन्तः । अर्वन्तो हवनश्रुतः । हवनश्रुतो हवम् । हवनश्रुत इति हवन – श्रुतः । हवम् विश्वे । विश्वे शृण्वन्तु । शृण्वन्तु वाजिनः । वाजिन इति वाजिनः ॥ मितद्वः सहस्रसाः । मितद्व इति मित – द्रवः । सहस्रसा मेथसाता । सहस्रसा इति सहस्र – साः । मेधसाता सनिष्यवः । मेधसातेति मेध – साता । सनिष्यव इति सनिष्यवः ॥ महो ये । ये रत्नम् । रत्नण् समिथेषु । समिथेषु जिभिरे । समिथेष्वितिं सम् – इथेषुं । जभिरे राम् । राम् नः । नो भवन्तु । भवन्तु वाजिनः । वाजिनो हवेषु । हवेष्विति हवेषु ॥ देवताता मितद्रवः । देवतातेति देव – ताता । मितद्रवः स्वर्काः ।

मितद्रव इति मित – द्रवः । स्वर्का इति सु – अर्काः ॥ जम्भयन्तोऽहिंम् । अहिं ँवृकम् । वृकज् रक्षाज्सि । रक्षाज्सि सनेमि । सनेम्यस्मत् । अस्मद् युयवन्न् । युयवन्नमीवाः । 35 (50/59) T.S.1.7.8.3 - Kramam अमीवा इत्यमीवाः ॥ एष स्यः । स्य वाजी । वाजी क्षिपणिम् । क्षिपणिम् तुरण्यति । तुरण्यति ग्रीवायाम् । ग्रीवायाम् बद्धः । बद्धो अपिकक्षे । अपिकक्ष आसनि । अपिकक्ष इत्यंपि – कक्षे । आसनीत्यासनि ॥ क्रतुम् दिधकाः । दिधका अनु । दिधका इति दिध – क्राः । अनुं सन्तवीत्वत् । सन्तवीत्वत् पथाम् । सन्तवीत्वदिति सम् – तवीत्वत् । पथामङ्कार्स्स । अङ्कार्स्यनु । अन्वापनीफणत् । आपनीफणदित्या-पनीफणत् ॥ उत स्म । स्मास्य । अस्य द्रवतः । द्रवतस्तुरण्यतः । तुरण्यतः पर्णम् । पर्णम् न । न वेः । वेरनु । अनु वाति । वाति प्रगर्छिनः । प्रगर्छिन इति प्र – गर्छिनः ॥ इयेनस्येव । इव ध्रजतः । ध्रजतो अङ्कसम् । अङ्कसम् परि । परि दिधकाव्.णणः । दिधकाव्.णणः सह । दिधकाव्.णण इति दिध-क्राव्.ण्णंः । सहोर्जा । ऊर्जा तरित्रतः । तरित्रत इति तरित्रतः ॥

आ मा । मा वाजस्य । वाजस्य प्रस्तवः । प्रस्तवो जगम्यात् ।
प्रस्तव इति प्र – स्तवः । जगम्यादा । आ द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी
विश्वशम्भू । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । विश्वशम्भू इति

विश्व – शम्भू ॥ आ मा । मा गन्ताम् । गन्ताम् पितरा ।
पितरा मातरा । 36 (50/56)

T.S.1.7.8.4 - Kramam

मातरा च । चा । आ मा । मा सोमः । सोमो अमृतत्वाय । अमृतत्वायं गम्यात् । अमृतत्वायेत्यमृत-त्वायं । गम्यादितिं गम्यात् ॥ वाजिनो वाजजितः । वाजजितो वाजम् । वाजजित इति वाज – जितः । वाजं सरिष्यन्तः । सरिष्यन्तो वाजम् । वाजम् जेष्यन्तः । जेष्यन्तो बृहस्पतेः । बृहस्पतेर् भागम् । भागमव । अवं जिघ्रत । जिघ्रत वाजिनः । वाजिनो वाजजितः । वाजजितो वाजम् । वाजजित इति वाज – जितः । वाजङ् ससृवाङ्सः । ससृवार्सो वाजम् । वाजम् जिगिवार्सः । जिगिवार्सो बृहस्पतेः । बृहस्पतेर् भागे । भागे नि । नि मृढ्वम् । मृढ्वमियम् । इयं ँवः । वः सा । सा सत्या । सत्या सन्धा । सन्धाऽभूत् । सन्धेति सम्–धा ।

अभूद् याम् । यामिन्द्रेण । इन्द्रेण समधंद्ध्वम् । समधंद्ध्वमजीजिपत । समधद्ध्वमिति सम् – अदद्ध्वम् । अजीजिपत वनस्पतयः । वनस्पतय इन्द्रम् । इन्द्रं वाजम् । वाजं वि । वि मुच्यद्ध्वम् । मुच्यद्ध्वमिति मुच्यद्ध्वम् ॥ 37 (42/47) (स्कभ्नीत-युयवन्-पितरा-द्विचत्वारिङ्शच्च) (A8) <u>T.S.1.7.9.1 - Kramam</u> क्षत्रस्योल्बम् । उल्बमिस । असि क्षत्रस्य । क्षत्रस्य योनिः । योनिरसि । असि जायें । जाय आ । एहि । इहि सुवः । सुवो रोहाव । रोहाव रोहाव । रोहाव हि । हि सुवः । सुवरहम् । अहम् नौ । नावुभयोः । उभयोः सुवः । सुवो रोक्ष्यामि । रोक्ष्यामि वाजः । वाजश्च । च प्रसवः । प्रसवश्च । प्रसव इति प्र – सवः । चापिजः । । । । । । । । । । । । । अपिजश्च । च सुवः । अपिजश्च । अपिज इत्यपि – जः । च क्रतुः । क्रतुश्च । च सुवः । सुवश्च । च मूर्खा । मूर्खा च । च व्यञ्जियः । व्यञ्जियश्च । व्यञ्जिय इति वि–अञ्जियः । चान्त्यायनः । आन्त्यायनश्च । चान्त्यः । अन्त्यश्च । च भौवनः । भौवनश्च । च भुवनः । भुवनश्च । चाधिपतिः । अधिपतिश्च । अधिपतिरित्यधि – पतिः । चेति च ॥ आयुर्. यज्ञेन ।

यज्ञेन कल्पताम् । कल्पताम् प्राणः । प्राणो यज्ञेन । प्राण इति प्र – अनः । यज्ञेन कल्पताम् । कल्पतामपानः । अपानो यज्ञेन । अपान इत्यप – अनः । 38 (50/56)

T.S.1.7.9.2 - Kramam

यज्ञेन कल्पताम् । कल्पतां व्यानः । व्यानो यज्ञेन । व्यान इति वि – अनः । यज्ञेनं कल्पताम् । कल्पताम् चक्षुः । चक्षुर् यज्ञेनं । यज्ञेन कल्पताम् । कल्पता ७ श्रोत्रम् । श्रोत्रं यज्ञेन । यज्ञेन कल्पताम् । कल्पताम् मनः । मनो यज्ञेन । यज्ञेन कल्पताम् । कल्पतां वाक् । वाग् यज्ञेन । यज्ञेन कल्पताम् । कल्पतामात्मा । आत्मा यज्ञेन । यज्ञेन कल्पताम् । कल्पतां "यज्ञः । यज्ञो यज्ञेन । यज्ञेन कल्पताम् । कल्पता ए सुवः । सुवर् देवान् । देवा ए अगन्म । अगन्मामृताः । अमृतां अभूम । अभूम प्रजापतेः । प्रजापतेः प्रजाः । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । प्रजा अभूम । प्रजा इति प्र – जाः । अभूम सम् । समहम् । अहम् प्रजया । प्रजया सम् । प्रजयेति प्र – जया । सम् मया । मया प्रजा । प्रजा सम् । प्रजेति प्र–जा । समहम् । अहर् रायः । रायस्पोषेण । पोषेण सम् । सम् मया ।

मया रायः । रायस्पोषः । पोषोऽन्नाय । अन्नाय त्वा । त्वाऽन्नाद्याय । अन्नाद्याय त्वा । अन्नाद्यायेत्यन्न – अद्याय । त्वा वाजाय ( ) । । वाजाय त्वा । त्वा वाजजित्यायै । वाजजित्यायै त्वा । वाजजित्याया इति वाज – जित्यायै । त्वाऽमृतम् । अमृतमसि । असि पुष्टिः । पृष्टिरसि । असि प्रजननम् । प्रजननमसि । प्रजननमिति प्र - जननम् । असीत्यसि ॥ **39** (**59/67**) (अपानो–वाजाय–नव च) (४९) T.S.1.7.10.1 - Kramam वाजस्येमम् । इमम् प्रसवः । प्रसवः सुषुवे । प्रसव इति प्र–सवः । सुषुवे अग्रे । अग्रे सोमम् । सोमए राजानम् । राजानमोषधीषु । ओषधीष्वफ्सु । अफ्स्वत्यप् – सु ॥ ता अस्मभ्यम् । अस्मभ्यम् मधुमतीः । अस्मभ्यमित्यस्म-भ्यम् । मधुमतीर् भवन्तु । मधुमतीरिति मधुं – मतीः । भवन्तु वयम् । वय ए राष्ट्रे ॥ राष्ट्रे जाग्रियाम । जाग्रियाम पुरोहिताः । पुरोहिता इति पुरः – हिताः ॥ वाजस्येदम् । इदम् प्रसवः । प्रसव आ ।

प्रसव इति प्र-सवः । आ बभूव । बभूवेमा । इमा च । च विश्वा । विश्वा भुवनानि । भुवनानि सर्वतः । सर्वत इति सर्वतः ॥ स विराजम् । विराजम् परि । विराजमिति वि – राजम् । पर्येति । एति प्रजानन्न् । प्रजानन् प्रजाम् । प्रजानन्निति प्र – जानन्न् । प्रजाम् पुष्टिम् । प्रजामिति प्र – जाम् । पुष्टिं वर्द्धयमानः । वर्द्धयमानो अस्मे । अस्मे इत्यस्मे ॥ वाजस्येमाम् । इमाम् प्रसवः । प्रसवः शिश्रिये । प्रसव इति प्र – सवः । शिश्रिये दिवम् । दिवमिमा । इमा च । च विश्वा । विश्वा भुवनानि । भुवनानि सम्राट् । सम्राडिति सम् – राट् ॥ अदिथ्सन्तम् दापयतु । दापयतु प्रजानन्न् । प्रजानन् रियम् । प्रजानन्निति प्र – जानन्न् । रियम् च । 40 (50/59) T.S.1.7.10.2 - Kramam च नः । नः सर्ववीराम् । सर्ववीराम् नि । सर्ववीरामिति सर्व-वीराम् । नि यच्छतु । यच्छत्विति यच्छतु ॥ अग्ने अच्छ । अच्छा वद । वदेह । इह नः । नः प्रति । प्रति नः । नः सुमनाः । सुमना भव । सुमना इति स् – मनाः । भवेति भव ॥ प्र णः । नो यच्छ ॥ यच्छ भुवः ।

भुवस्पते । पते धनदाः । धनदा असि । धनदा इति धन – दाः । असि नः । नस्त्वम् । त्वमिति त्वम् ॥ प्र णः । नो यच्छतु । यच्छत्वर्यमा । अर्यमा प्र । प्र भगः । भगः प्र । प्र बृहस्पतिः । बृहस्पतिरिति बृहस्पतिः ॥ प्र देवाः । देवाः प्र । प्रोत । उत सूनृता । सूनृता प्र । प्र वाक् । वाग्देवी । देवी ददातु । ददातु नः । न इति नः ॥ अर्यमणम् बृहस्पतिम् । बृहस्पतिमिन्द्रम् । इन्द्रम् दानाय । दानाय चोदय । चोदयेति चोदय ॥ वाचं विष्णुम् । विष्णु 🗸 सरस्वतीम् । सरस्वती एं सवितारम् । सवितारम् च । **४1** (**50/53**) T.S.1.7.10.3 - Kramam च वाजिनम् । वाजिनमिति वाजिनम् ॥ सोमर् राजानम् । राजानं वरुणम् । वरुणमग्निम् । अग्निमन्वारभामहे । अन्वारभामह इत्यनु – आरभामहे ॥ आदित्यान्. विष्णुम् । विष्णु ए सूर्यम् । सूर्यम् ब्रह्माणम् । ब्रह्माणम् च । च बृहस्पतिम् । बृहस्पतिमिति बृहस्पतिम् ॥ देवस्य त्वा । त्वा सवितुः । सवितुः प्रसवे । प्रसर्वेऽश्विनोः । प्रसव इति प्र – सवे । अश्विनोर् बाहुभ्याम् । बाहुभ्याम् पूष्णः । बाहुभ्यामिति बाहु – भ्याम् । पूष्णो हस्ताभ्याम् ।

हस्ताभ्या ए सरस्वत्यै । सरस्वत्यै वाचः । वाचो यन्तुः । यन्तुर् । ॥ ॥ ॥ यन्त्रेण । यन्त्रेणाग्नेः । अग्नेस्त्वा । त्वा साम्राज्येन । साम्राज्येनाभि । साम्राज्येनेति साम् – राज्येन । अभिषिञ्चामि । सिञ्चामीन्द्रस्य । इन्द्रस्य बृहस्पतेः । बृहस्पतेस्त्वा । त्वा साम्राज्येन । साम्राज्येनाभि । साम्राज्येनेति साम् – राज्येन । अभि षिञ्चामि । सिञ्चामीति सिञ्चामि ॥ 42 (36/40) (रयि ५ – सवितार ५ – षट्त्रि ५ २१ च्च) (८१०) T.S.1.7.11.1 - Kramam वाचमुत् । उदजयत् । अजयदिश्वनौ । अश्विनौ द्व्यक्षरेण । द्व्यक्षरेण प्राणापानौ । द्व्यंक्षरेणेति द्वि – अक्षरेण । प्राणापानावुत् । प्राणापानाविति प्राण – अपानौ । उदजयताम् । अजयतां विष्णुः । विष्णुः त्र्यक्षरेण । त्र्यक्षरेण त्रीन् । त्र्यक्षरेणेति त्रि – अक्षरेण । त्रीन् ँलोकान् । लोकानुत् । उदंजयत् । अजयथ् सोमः । सोमश्चतुरक्षरेण । चतुरक्षरेण चतुष्पदः । चतुरक्षरेणेति चतुः – अक्षरेण । चतुष्पदः पशून् । चतुष्पद इति चतुः – पदः । पशूनुत् । उदजयत् ।

```
अजयत् पूषा । पूषा पञ्चाक्षरेण । पञ्चाक्षरेण पङ्क्तिम् ।
पञ्चाक्षरेणेति पञ्च - अक्षरेण । पङ्क्तिमुत् । उदजयत् ।
अजयद् धाता । धाता षडंक्षरेण । षडंक्षरेण षट् । षडंक्षरेणेति
षट् – अक्षरेण । षडृतून् । ऋतूनुत् । उदजयत् । अजयन्मरुतः ।
मरुतः सप्ताक्षरेण । सप्ताक्षरेण सप्तपंदाम् । सप्ताक्षरेणेति
सप्त – अक्षरेण । सप्तपदा ए शक्वरीम् । सप्तपदामिति
सप्त – पदाम् । शक्वरीमुत् । उदंजयन्न् । अजयन् बृहस्पतिः ।
बृहस्पतिरष्टाक्षरेण । अष्टाक्षरेण गायत्रीम् ।
अष्टाक्षरेणेत्यष्टा – अक्षरेण । गायत्रीमुत् । उदंजयत् । अजयन्मित्रः ।
मित्रो नवाक्षरेण । नवाक्षरेण त्रिवृतम् । नवाक्षरेणेति नव – अक्षरेण ।
त्रिवृत७ स्तोमम् । त्रिवृतमिति त्रि – वृतम् । स्तोममुत् । उदजयत् ।
अजयद् वरुणः । 43 (50/63)
<u>T.S.1.7.11.2 - Kramam</u>
वरुणो दशाक्षरेण । दशाक्षरेण विराजम् । दशाक्षरेणेति
दशं – अक्षरेण । विराजमुत् । विराजमिति वि–राजम् । उदजयत् ।
अजयदिन्द्रः । इन्द्र एकादशाक्षरेण । एकादशाक्षरेण त्रिष्टुभम् ।
```

एकादशाक्षरेणेत्येकादश - अक्षरेण । त्रिष्टुभमुत् । उदजयत् । अजयद् विश्वे । विश्वे देवाः । देवा द्वादंशाक्षरेण । द्वादंशाक्षरेण जगतीम् । द्वादंशाक्षरेणेति द्वादंश-अक्षरेण । जगतीमुत् । उदंजयन्न् । अजयन् वसंवः । वसंवस्त्रयोदशाक्षरेण । त्रयोदशाक्षरेण त्रयोदशम् । त्रयोदशाक्षरेणेति त्रयोदश - अक्षरेण । त्रयोदश७ स्तोमम् । त्रयोदशमिति त्रयः – दशम् । स्तोममुत् । उदजयन्न् । अजयन् रुद्राः । रुद्राश्चतुर्दशाक्षरेण । चतुर्दशाक्षरेण चतुर्दशम् । चतुर्दशाक्षरेणेति चतुर्दश - अक्षरेण । चतुर्दश < स्तोमम् । चतुर्दशमिति चतुः – दशम् । स्तोममुत् । उदजयन्न् । अजयन्नादित्याः । आदित्याः पञ्चदशाक्षरेण । पञ्चदशाक्षरेण पञ्चदशम् । पञ्चदशाक्षरेणेति पञ्चदश – अक्षरेण । पञ्चदश्र स्तोमम् । पञ्चदशमिति पञ्च – दशम् । स्तोममुत् । उदजयन्न् । अजयन्नदितिः । अदितिः षोडंशाक्षरेण । षोडंशाक्षरेण षोडशम् । षोडं शाक्षरेणेति षोडं श - अक्षरेण । षोडश ७ स्तोमम् । स्तोममृत् । उदजयत् । अजयत् प्रजापतिः । प्रजापतिः सप्तदशाक्षरेण ।

```
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । सप्तदशाक्षरेण सप्तदशम् ।
सप्तदंशाक्षरेणेति सप्तदंश – अक्षरेण । सप्तदंश 🗸 स्तोमम् ।
सप्तदशमिति सप्त – दशम् । स्तोममुत् । उदजयत् ।
अजयदित्यजयत् ॥ 44 (46/60)
(त्रिवृत ७ स्तोममुदंजयथ् –षट्चंत्वारि एशच्च) (A11)
उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः ।
असि नृषदम् । नृषदम् त्वा । नृषदमिति नृ – सदम् । त्वा दुषदम् ।
द्रुषदम् भुवनसदम् । द्रुषद्मिति दु – सदम् । भुवनसद्मिन्द्राय ।
भुवनसदिमति भुवन – सदम्। इन्द्राय जुष्टम्। जुष्टम् गृह्णामि।
गृह्णाम्येषः । एष ते । ते योनिः । योनिरिन्द्राय । इन्द्राय त्वा ।
त्वोपयामगृहीतः । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत
इत्युपयाम – गृहीतः । अस्यफ्सुषदम् । अफ्सुषदम् त्वा ।
अफ्सुषद्मित्यफ्सु – सदम् । त्वा घृतसदम् । घृतसदं व्योमसदम् ।
घृतसदमिति घृत – सदम् । व्योमसदमिन्द्राय ।
व्योमसदिमति व्योम – सदम् । इन्द्राय जुष्टम् । जुष्टम् गृह्णामि ।
```

गृह्णाम्येषः । एष ते । ते योनिः । योनिरिन्द्राय । इन्द्राय त्वा । त्वोपयामगृहीतः । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि पृथिविषदम् । पृथिविषदम् त्वा । पृथिविषदमिति पृथिवि – सदम् । त्वाऽन्तरिक्षसदम् । अन्तरिक्षसदम् नाकसदम् । अन्तरिक्षसदमित्यन्तरिक्ष – सदम् । नाकसदमिन्द्राय । नाकसदमिति नाक – सदम्। इन्द्राय जुष्टम्। जुष्टम् गृह्णामि। गृह्णाम्येषः । एष ते । ते योनिः । योनिरिन्द्राय । इन्द्राय त्वा । । ॥ ॥ ॥ ॥ त्वेति त्वा ॥ ये ग्रहाः । ग्रहाः पञ्चजनीनाः । पञ्चजनीना येषाम् । पञ्चजनीना इति पञ्च – जनीनाः । येषाम् तिस्रः । तिस्रः परमजाः । परमजा इति परम – जाः ॥ दैव्यः कोशः । कोशः समुब्जितः । 45 (50/63) T.S.1.7.12.2 - Kramam समुब्जित इति सं – उब्जितः ॥ तेषां विशिप्रियाणाम् । विशिप्रियाणामिषम् । विशिप्रियाणामिति वि – शिप्रियाणाम् । इषमूर्जम् । ऊर्ज ए सम् । समग्रभीम् । अग्रभीमेषः । एष ते । ते योनिः । योनिरिन्द्राय । इन्द्राय त्वा । त्वेति त्वा ॥ अपार् रसम् ।

रसमुद्रयसम् । उद्रयस 🗸 सूर्यरिश्मम् । उद्रयसमित्युत् – वयसम् । सूर्यरिमण् समाभृतम् । सूर्यरिशमिति सूर्य - रिशमम् । समाभृतमिति सम् - आभृतम् ॥ अपार् रसस्य । रसस्य यः । यो रसः । रसस्तम् । तं वः । वो गृह्णामि । गृह्णाम्युत्तमम् । उत्तममेषः । उत्तममित्युत्–तमम् । एष ते । ते योनिः । योनिरिन्द्राय । इन्द्राय त्वा । त्वेति त्वा ॥ अयाविष्ठाः । विष्ठा जनयन्न् । विष्ठा इति वि – स्थाः । जनयन् कर्वराणि । कर्वराणि सः । स हि । हि घृणिः । घृणिरुरुः । उरुर् वराय । वराय गातुः । गातुरिति गातुः ॥ स प्रति । प्रत्युत् । उदैत् । ऐद्धरुणः । धरुणो मद्ध्वः । मद्ध्वो अग्रम् । अग्र७ स्वायाम् । स्वायां ँयत् । यत् तनुवाम् ( ) । तनुवाम् तनूम् । तन्मैरयत । ऐरयतेत्यैरयत ॥ उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि प्रजापतये । प्रजापतये त्वा । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । त्वा जुष्टम् । जुष्टम् गृह्णामि । गृह्णाम्येषः । एष ते । ते योनिः । योनिः प्रजापतये । प्रजापतये त्वा ।

प्रजापतय इति प्रजा – पतये । त्वेति त्वा ॥ 46 (63/71) – , – , – , (कोश – स्तनुवां – त्रयोदश च) (A12)

T.S.1.7.13.1 - Kramam

अन्वहं । अह मासाः । मासा अनु । अन्वित् । इद् वनानि । वनान्यनु । अन्वोषधीः । ओषधीरनु । अनु पर्वतासः । पर्वतास इति पर्वतासः ॥ अन्विन्द्रम् । इन्द्रच् रोदसी । रोदसी वावशाने । रोदसी इति रोदसी । वावशाने अनु । वावशाने इति वावशाने । अन्वापः । आपो अजिहत । अजिहत जायमानम् । जायमानमिति जायमानम् ॥ अनु ते । ते दायि । दायि महे । मह इन्द्रियाय । इन्द्रियाय सन्ना । सत्रा ते । ते विश्वम् । विश्वमनु । अनु वृत्रहत्ये । वृत्रहत्य इति वृत्र – हत्ये । अनु क्षत्रम् । क्षत्रमनु । अनु सहः । सहो यजत्र । यजत्रेन्द्रं। इन्द्रं देवेभिः। देवेभिरनु । अनु ते । ते नृषद्ये । नृषद्य इति नृ – सह्ये ॥ इन्द्राणीमासु । आसु नारिषु । नारिषु सुपत्नीम् । सुपत्नीमहम् । सुपत्नीमिति सु – पत्नीम् । अहमश्रवम् । अश्रवमित्यश्रवम् ॥ न हि । ह्यस्याः । अस्या अपरम् । अपरम् चन । चन जरसा । जरसा मरते । 47 (50/53)

T.S.1.7.13.2 - Kramam मरते पतिः । पतिरिति पतिः ॥ नाहम् । अहमिन्द्राणि । इन्द्राणि रारण । रारण सख्युंः । सख्युंर् वृषाकंपेः । वृषाकंपेर्. ऋते । वृषाकपेरिति वृषा - कपेः । ऋत इत्यृते ॥ यस्येदम् । इदमप्यम् । अप्यं हिवः । हिवः प्रियम् । प्रियम् देवेषु । देवेषु गच्छति । गच्छतीति गच्छति ॥ यो जातः । जात एव । एव प्रथमः । प्रथमो मनस्वान् । मनस्वान् देवः । देवो देवान् । देवान् क्रतुना । क्रतुना पर्यभूषत् । पर्यभूषदिति परि – अभूषत् । यस्य शुष्मात् । शुष्माद् रोदसी । रोदसी अभ्यसेताम् । रोदसी इति रोदसी । अभ्यसेताम् नृम्णस्य । नृम्णस्य महा । महा सः । स जनासः । जनास इन्द्रः । इन्द्र इतीन्द्रः ॥ आ ते । ते महः । मह इन्द्रः । इन्द्रोती । ऊत्युग्र । उग्र समन्यवः । समन्यवो यत् । समन्यव इति स – मन्यवः । यथ् समरन्त । समरन्त सेनाः । समरन्तेति सम् – अरन्तः । सेना इति सेनाः ॥ पताति दिद्युत् । दिद्युन्नर्यस्य । नर्यस्य बाहुवोः । बाहुवोर् मा। मा तें। ते मनः। 48 (50/54)

T.S.1.7.13.3 - Kramam मनो विष्वद्रियंक् । विष्वद्रियग् वि । विष्वद्रियगिति विष्व – द्रियंक् । वि चारीत्। चारीदिति चारीत्॥ मा नः। नो मर्खीः। मर्खीरा। आ भर । भरा दब्हि । दब्हि तत् । तन्नः । नः प्र । प्र दाशुषे । दाशुषे दातवे । दातवे भूरि । भूरि यत् । यत् ते । त इति ते ॥ नव्ये देष्णे । देष्णे शस्ते । शस्ते अस्मिन् । अस्मिन् ते । त उक्थे । उक्थे प्र । प्र ब्रवाम । ब्रवाम वयम् । वयमिन्द्र । इन्द्र स्तुवन्तः । स्तुवन्त इति स्तुवन्तः ॥ आ तु । तू भर । भर मार्कः । मार्किरेतत् । एतत् परि । परिष्ठात् । स्थाद् विद्म । विद्मा हि । हि त्वा । त्वा वसुपतिम् । वस्पतिं वस्नाम् । वस्पतिमिति वस् – पतिम् । वस्नामिति वसूनाम् ॥ इन्द्रं यत् । यत् ते । ते माहिनम् । माहिनम् दन्नम् । दत्रमस्ति । अस्त्यस्मभ्यम् । अस्मभ्यम् तत् । अस्मभ्यमित्यस्म - भ्यम् । तद्धर्यश्च । हर्यश्च प्र । हर्यश्रेति हरि - अश्व । 49 (50/54)

T.S.1.7.13.4 - Kramam प्र यन्धि । यन्धीति यन्धि ॥ प्रदातार एं हवामहे । प्रदातारमिति प्र–दातारम् । हवामह इन्द्रम् । इन्द्रमा । आ हविषा । हविषा वयम् । वयमिति वयम् ॥ उभा हि । हि हस्ता । हस्ता वसुना । वसुना पृणस्व । पृणस्वा । आ प्र । प्र यच्छ । यच्छ दक्षिणात् । दक्षिणादा । ओत । उत सव्यात् । सव्यादितिं सव्यात् ॥ प्रदाता वजी । प्रदातेति प्र – दाता । वज्री वृषभः । वृषभ स्तुराषाट् । तुराषाट् छुष्मी । शुष्मी राजा । राजा वृत्रहा । वृत्रहा सोमपावा । वृत्रहेति वृत्र – हा । सोमपावेति सोम – पावा ॥ अस्मिन्. यज्ञे । यज्ञे बर्.हिषं । बर्.हिष्या । आ निषद्यं । निषद्यार्थ । निषद्येति नि–सद्य । अथा भव । भव यजमानाय । यजमानाय राम् । रां योः । योरिति योः ॥ इन्द्रः सुत्रामा । सुत्रामा स्ववान् । सुत्रामेति सु – त्रामा । स्ववा ं अवोभिः । स्ववानिति स्व – वान् । अवोभिः सुमृडीकः । अवोभिरित्यवः – भिः । सुमृडीको भवतु । सुमृडीक इति सु – मृडीकः । भवतु विश्ववेदाः । विश्ववेदा इति विश्व-वेदाः ॥ बाधताम् द्वेषः । द्वेषो अभयम् ।

अभयम् कृणोतु । कृणोतु सुवीर्यस्य । सुवीर्यस्य पतयः । मुवीर्यस्येति सु – वीर्यस्य । **50** (**50/59**)

<u>T.S.1.7.13.5 - Kramam</u>

पतयः स्याम । स्यामेति स्याम ॥ तस्य वयम् । वय ए सुमतौ । सुमतौ यज्ञियस्य । सुमताविति सु – मृतौ । युज्ञियस्यापि । अपि भद्रे । भद्रे सौमनसे । सौमनसे स्याम । स्यामेति स्याम ॥ स सुत्रामा । सुत्रामा स्ववान् । सुत्रामेति सु – त्रामा । स्ववार् इन्द्रः । स्ववानिति स्व – वान् । इन्द्रो अस्मे । अस्मे आरात् । अस्मे इत्यस्मे । आराच्चित् । चिद् द्वेषः । द्वेषः सनुतः । सनुतर् युयोतु । युयोत्विति युयोतु ॥ रेवतीर् नः । नः सधमादः । सधमाद इन्द्रे । सधमाद इति सध – मादः । इन्द्रे सन्तु । सन्तु तुविवाजाः । तुविवाजा इति तुवि – वाजाः ॥ क्षुमन्तो याभिः । याभिर् मदेम । मदेमेति मदेम ॥ प्रो षु । प्रो इति प्रो । स्वस्मै । अस्मै पुरोरथम् । पुरोरथमिन्द्राय । पुरोरथमिति पुरः – रथम् । इन्द्राय शूषम् । शूषमर्चत । अर्चतेत्यर्चत ॥ अभीके चित् । चिदु । उ लोककृत् । लोककृथ् सङ्गे । लोककृदिति लोक – कृत् । सङ्गे समथ्सु ।

समध्सु वृत्रहा। समध्स्वित समत् – सु। वृत्रहेति वृत्र – हा॥
अस्माकम् बोधि। बोधि चोदिता। चोदिता नभन्ताम्।
नभन्तामन्यकेषाम्। अन्यकेषामित्यन्यकेषाम्॥ ज्याका अधि()।
अधि धन्वसु। धन्वस्विति धन्व – सु॥ 51 (51/60)
(जरसा–मा ते–हर्यश्व–सुवीर्यस्या–ऽध्ये–कं च) (A13)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 13 Anuvaakams :
(पाकयज्ञ ७ – स७श्रवाः – परोक्षं – बर्.हिषोऽहं – धुवा – मगन्मेत्याह –

। । ॥

देव सिवत – र्देवस्याहं – क्षत्रस्योल्बं – वाजस्येम – मिनिरेकाक्षरेणो –

पयामगृहीतोऽ – स्यन्वह मासा – स्त्रयोदश)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis

(पाकयज्ञं-परोक्षं-ध्रुवां- विसृजते-च नः सर्ववीरां
।

पतयः स्यो-मैकपञ्चाशत्)

First and Last Padam of Seventh Prasnam :
।
(पाक्यज्ञं-धन्वसु।)

॥ हरिः ओं ॥ ॥ इति प्रथम काण्डे सप्तमः प्रश्नः – क्रम पाठाः समाप्तः ॥ ==========

Details of Panchati ,Padam and Krama Vaakyams for

<u>Kandam 1 Prasnam 7 (TS 1.7)</u>

Kandam 1 Prasn		Dodomo	
	Panchati	Padams	Krama
			Vaakyams
Anuvakam 1	6	319	351
Anuvakam 2	4	220	252
Anuvakam 3	4	215	264
Anuvakam 4	6	308	355
Anuvakam 5	4	207	246
Anuvakam 6	7	374	440
Anuvakam 7	2	115	133
Anuvakam 8	4	192	220
Anuvakam 9	2	109	123
Anuvakam 10	3	136	152
Anuvakam 11	2	96	123
Anuvakam 12	2	113	134
Anuvakam 13	5	251	280
Total →	51	2655	3073